

**Державний вищий навчальний заклад
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана**

К О Н Ц Е П Ц І Я

національно-патріотичного виховання студентської молоді
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
27.04.2017 р.
Протокол № 11

Київ - 2017

Концепція визначає фундаментальні принципи організації виховної роботи, її основні завдання, форми і методи. Концепція є підґрунтям для створення і практичної реалізації виховних заходів, забезпечення виховної складової в усіх видах діяльності університету.

Головною метою виховної роботи в університеті є підготовка нової генерації національної інтелігенції, оновлення інтелектуального генофонду нації, примноження професійного та культурного потенціалу особистості, який забезпечить високу ефективність діяльності майбутніх фахівців. Набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді незалежно від національної приналежності рис громадянина незалежної держави, почуття самодостатності як члена цивілізованого світу.

В сучасних важких і болісних ситуаціях викликів та загроз і водночас великих перспектив розвитку, кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері пріоритетним завданням суспільного поступу, поряд з убезпеченням своєї суверенності й територіальної цілісності, пошуками шляхів для інтегрування в європейське співтовариство, є визначення нової стратегії виховання як багатокомпонентної та багатовекторної системи, яка великою мірою формує майбутній розвиток Української держави.

Серед виховних напрямів сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь.

Нормативна база:

- Конституція України;
- Закон України «Про вищу освіту»;
- Указ Президента України «Про Стратегію національно – патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки»;
- наказ МОН України № 641 від 16.06.2015 «Про Концепцію національно – патріотичного виховання дітей та молоді»;
- Статут Університету.

ПРИНЦИПИ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ:

- **національна спрямованість** виховання, яка передбачає формування у студентів національної свідомості, любові до України, знання історії свого народу, шанобливого ставлення до його культури, здатності зберегти свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;
- **гуманізація** виховного процесу зосереджує увагу на особистості як вищій цінності;
- **толерантність** передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, формування у студентів відкритості, толерантного ставлення до цінностей, відмінних від національних ідей, до культури, мистецтва, вірувань інших народів, здатності диференціювати спільне та відмінне в різних культурах, сприймати українську культуру, як невід'ємну частину загальнолюдської;
- **тісний зв'язок виховання з життям** (як суспільства, так і особистості);
- **комплексна дія** (єдність виховних впливів освітнього закладу, колективу, суспільних організацій, сім'ї);
- **студентоцентризм**, особистісно орієнтований підхід у вихованні в основі якого підтримка та розвиток цінностей та традицій університету;
- **партнерство** як форма стосунків між викладачами і студентами, співпраця у вирішенні питань навчання, відпочинку, побуту, підтримка і стимулювання студентських ініціатив, розвиток корпоративної культури;
- **природовідповідність** (врахування індивідуальних і статево-вікових особливостей, багатогранної природи особистості);
- **єдність виховання з навчанням та науково-дослідною роботою**, що передбачає добросовісне виконання кожним студентом своїх функціональних обов'язків і громадських доручень, участь у науково-дослідній роботі та громадському житті групи, курсу, факультету, університету.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ:

- **забезпечення** сприятливих умов для самореалізації особистості в Україні відповідно до її інтересів та можливостей;
- **утвердження** правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки - Герба, Прапора, Гімну України та історичних святинь;
- **сприяння** набуттю молоддю соціального досвіду, успадкування духовних та культурних надбань українського народу, цінностей та традицій університету;

- **формування** мовної культури, оволодіння та вживання української мови як духовного коду нації;
- **розвиток** духовних цінностей українського патріота: почуття патріотизму, національної свідомості, любові до українського народу, його історії, Української Держави, рідної землі, родини, гордості за минуле і сучасне на прикладах героїчної історії українського народу та кращих зразків культурної спадщини, відновлення і вшанування національної пам'яті;
- **формування** історико-політичної культури, застосування історичних знань у фаховій спеціалізації та повсякденному житті молодого громадянина;
- **утвердження** в свідомості громадян об'єктивної оцінки ролі українського війська в українській історії, спадкоємності розвитку Збройних Сил у відстоюванні ідеалів свободи та державності України і її громадян, формування психологічної та фізичної готовності молоді до виконання громадянського та конституційного обов'язку щодо відстоювання національних інтересів та незалежності держави, підвищення престижу і розвиток мотивації молоді до державної та військової служби;
- **сприяння** розвитку фізичного, психічного та духовного здоров'я, задоволення естетичних та культурних потреб особистості.

Виховна робота в КНЕУ несумісна з пропагандою насильства, жорстокості, міжнаціональної ворожнечі, людиноненависницьких теорій, поглядів, спрямованих на підрив державних інтересів України, та має світський характер.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Реалізація основних принципів і завдань виховної роботи в університеті здійснюється у наступних пріоритетних напрямках:

1) Національно-патріотичне виховання - формування у студентів поваги та любові до Батьківщини, відданості готовності захищати, збагачувати особистою працею, сприяти вивченню національної історії, максимально сприяти вивченню та досконалому володінню державною мовою, культивування кращих рис української ментальності – любові до України, працелюбності, індивідуальної свободи, зв'язку з природою, щирості і доброти, гостинності, поваги до рідних та ін. Істинний патріот — це завжди людина національно зріла. Патріотичне виховання не протиставляється, а органічно доповнюється національним та інтернаціональним вихованням.

Конкретні цілі:

- ✓ формування національної свідомості і відповідальності за долю України, вміння протистояти ідеологічним фальсифікаціям в умовах гібридної війни;
- ✓ виховання любові до рідної землі, її історії, відновлення і збереження історичної пам'яті;
- ✓ культивування кращих рис української ментальності (працелюбності, індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з природою та ін.);

- ✓ виховання бережливого ставлення до національного багатства країни, культури, традицій, підтримка та розвиток цінностей та традицій університету, зберігання «духу» університету, який існує більше ста років;
- ✓ формування суспільної і політичної культури, етики міжнаціональних стосунків;
- ✓ формування мовної культури, оволодіння і вживання української мови.

Інтернаціональне виховання органічно доповнює патріотичне виховання, допомагає глибше усвідомити місце і роль України у світі, чіткіше визначити шляхи її інтеграції у європейське і світове співтовариства.

Інтернаціональне виховання :

- залучення молодих людей до економічних, політичних, соціальних, культурологічних та інших цінностей, створених народами світу;
- формування поваги до міжнародного суспільного досвіду, бажань і вмінь його переймати;
- допомога представникам інших етносів, суспільств та держав у вирішенні питань і проблем, які у них існують;
- кількісне і якісне зростання обсягу знань студентів про інші етноси (народи), держави, суспільства, їх досягнення у різних сферах людської життєдіяльності;
- визначення інтернаціонального характеру науки, наголошення на співпраці народів і держав у вирішенні проблем глобального характеру.

Форми і методи реалізації:

- проведення всеукраїнських, місцевих та університетських масових патріотичних акцій, творчих зустрічей, конкурсів, засідань за круглим столом, семінарів, конференцій, семінарів-тренінгів, виставок, форумів, фестивалів, нарад, бесід; профільних змагань, олімпіад та відзначення національних, календарно-тематичних релігійних, світських свят;
- ознайомлення з героїчними сторінками історії українського народу та університету, їхніми бойовими та трудовими традиціями;
- співпраця з Координаційним центром допомоги учасникам АТО та їх сім'ям;
- диспути, політичні дебати ;
- екскурсії до Музею історії університету, знайомство з традиціями та цінностями університету, які створювалися протягом століття, та музею героїв АТО;
- тематичні екскурсії по визначних місцях України;
- тематичні екскурсії у музеї міста;
- організація краєзнавчої та пошуково-дослідницької роботи в етнографічно-туристичному клубі «Скіфи»;
- проведення зустрічей з видатними діячами українського державотворення;
- вивчення історичного, культурологічного, побутового, політичного, соціального досвіду українського народу (фольклорні вечори «Андріївські вечорниці у «Скіфів», етнографічні дослідження «Трипілля : цивілізація творців»);
- святкування університетських свят: Днів університету, факультетів, посвяти в першокурсники, випускних вечорів;
- розроблення спільних із зарубіжними партнерами навчальних програм і навчальних матеріалів;

- створення міжнародних програм обміну студентами;
- мотивація до вивчення іноземних мов;
- впровадження у навчальний процес в університеті європейських технологій навчання і критеріїв оцінки знань;
- стажування та участь у міжнародних конференціях;
- співпраця КНЕУ з провідними вищими навчальними закладами України та інших держав;
- розширення практики залучення іноземних викладачів до навчального процесу в Університеті;
- відвідування виставок, на яких представлені новітні досягнення іноземних науковців, фахівців, фірм, підприємств у галузях освіти, науки, техніки та технологій.

2) Громадянсько-правове виховання – це формування соціально зрілої, відповідальної поведінки студентської молоді на основі знань, норм і принципів чинного законодавства України, поваги до прав і свобод інших людей, шанобливого ставлення до державних символів. Правова культура особистості невід’ємна від активної протидії особам, організаціям і установам, що порушують закони, зазіхають на територіальну цілісність і незалежність України, завдають збитків державі та її громадянам.

Конкретні цілі:

- ✓ прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- ✓ виховання поваги до Конституції, Законів України, державних символів України;
- ✓ виховання громадянського обов'язку перед Україною, суспільством;
- ✓ формування політичної та правової культури особистості;
- ✓ залучення студентської молоді до участі у добродійних акціях і розвитку волонтерського руху.

Форми і методи реалізації:

- правова освіта, яка забезпечується викладанням правових дисциплін;
- пропаганда та роз'яснення чинного законодавства викладачами університету;
- робота юридичної клініки КНЕУ;
- проведення заходів щодо протидії хабарництву, зловживанням і корупції в університеті;
- організація зустрічей студентів і співробітників університету з працівниками правоохоронних органів;
- проведення “круглих столів”, вечорів запитань і відповідей, виставок тематичної літератури.

3) Трудове та професійне виховання – має на меті формування любові до праці та потреби у ній, потреби в набутті знань і вмінь професійно здійснювати діяльність, реалізувати через неї свої задатки і здібності, виконувати свої обов'язки професійно, відповідально, якісно. Професійне виховання — взаємопов'язане з

трудовам вихованням та є його логічним продовженням. Суттю професійного виховання виступає становлення студента як фахівця.

Конкретні цілі:

- ✓ формування особистості, яка свідомо та творчо ставиться до праці в умовах ринкової економіки;
- ✓ формування почуття господаря та господарської відповідальності;
- ✓ розвиток умінь самостійно та ефективно працювати.

Професійне виховання — взаємопов'язане з трудовим вихованням та є його логічним продовженням. Суттю професійного виховання виступає становлення студента як фахівця.

Форми і методи реалізації:

- участь студентів та співробітників університету у проведенні всеукраїнських, місцевих та університетських масових трудових акцій;
- лекції, практичні заняття, зустрічі з провідними фахівцями;
- проведення щосеместрово «Ярмарку вакансій» в КНЕУ;
- створення університетської та факультетських фотогалерей «Видатні випускники» та відповідної сторінки на сайті університету та факультетів.

4) Моральне виховання — забезпечує освоєння студентами моральної культури суспільства, норм поведінки, стосунків між людьми, прийняття їх як правил, які регулюють власну життєдіяльність, усвідомлення критеріїв добра і зла. У результаті морального виховання досягається єдність етичних знань, моральних почуттів та переконань і потреб у високоморальних вчинках.

Конкретні цілі:

- ✓ формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;
- ✓ формування моральної культури особистості, засвоєння моральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;
- ✓ становлення етики міжетнічних відносин та культури міжнаціональних стосунків;
- ✓ становлення особистісного світогляду як проекції узагальненого світосприймання.

У моральному вихованні поєднуються принципи і норми загальнолюдської моралі та національні моральні цінності. Моральне виховання пов'язане з правовим вихованням. Поєднуючись, вони забезпечують формування культури людської поведінки.

Форми і методи реалізації:

- бесіди кураторів на моральну тематику;
- акція «День добра» присвячена «Міжнародному дню толерантності»;

- організація та проведення поїздок в будинок літніх людей присвячених «Дню літньої людини»;
- поїздки до дитячих будинків – благодійна акція «Подаруй дитині казку»;
- співпраця зі студентами – сиротами та інвалідами, заходи до Міжнародного дня інвалідів;
- проведення інших акцій доброчинності та милосердя, розвиток волонтерського руху серед студентів;
- психологічне консультування студентів та викладачів працівниками соціально – психологічної служби університету.

5) Естетичне виховання — покликане забезпечувати становлення і розвиток у студентів відчуття, розуміння і потребу у красі, усвідомлення необхідності жити і творити за її законами, з позицій естетичних правил оцінювати явища і процеси навколишньої дійсності, розвиток естетичних смаків, які ґрунтуються на народній естетиці та на кращих надбаннях світової цивілізації.

Конкретні цілі:

- ✓ розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності;
- ✓ формування у молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури;
- ✓ вироблення умінь примножувати культурно-мистецькі надбання народу, відчувати і відтворювати прекрасне у повсякденному житті.

Форми і методи реалізації:

проведення всеукраїнських, місцевих та університетських масових культурних акцій, творчих зустрічей, змагань, фестивалів художньо-естетичного характеру:

- щорічного фестивалю творчості серед першокурсників «Осінь казка»;
- щорічного фестивалю творчості студентської молоді «Студентський БУМ»;
- щорічного фестивалю інструментальної музики «Меломанія»;
- хореографічного фестивалю;
- вокального фестивалю-конкурсу «Пісенна феєрія»;
- виставок художніх робіт учасників студії образотворчого мистецтва, виставок та майстер-класів з ужиткового та декоративно-прикладного мистецтва;
- організація урочистої посвяти першокурсників у студенти КНЕУ;
- святкування Днів факультетів;
- організація та проведення вечорів знайомств для першокурсників на факультетах;
- ознайомлення з народним мистецтвом, пісенним та поетичним фольклором, звичаями та традиціями українського народу та інших народів на традиційних «вечорницях» в клубі «Скіфи»;
- регулярне відвідування та обговорення вистав театрів міста, концертів, виставок, екскурсій, обговорення матеріалів творчих конкурсів, культпоходів з кураторами академічних груп;
- організація та проведення творчих зустрічей, вечорів відпочинку, дискотек тощо;

- організація роботи художньо-естетичних гуртків та мистецьких студій, музичних та хореографічних груп, зустрічі з представниками мистецької еліти на базі Центру культури та мистецтв КНЕУ.

б) Екологічне виховання – спрямоване на утвердження у свідомості студентів знань про природу як єдину основу життя на Землі, переконань про необхідність гуманного ставлення до неї, особисту відповідальність за майбутнє, формування вміння здійснювати діяльність, дбайливо оберігаючи довкілля.

Конкретні цілі:

- ✓ формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури;
- ✓ оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природокористування;
- ✓ виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство;
- ✓ виховання готовності до активної екологічної та природоохоронної діяльності.

Форми і методи реалізації:

- проведення всеукраїнських, місцевих та університетських масових природоохоронних акцій, засідань за круглим столом, семінарів, конференцій з даної тематики;
- участь в організації та проведенні щорічного міжнародного еко-культурного фестивалю «Трипільське коло» членами клубу «Скіфи»;
- організація та проведення походів по рідному краю з метою ознайомлення студентів з визначними пам'ятниками краю, необхідністю збереження природних багатств України;
- організація толок з озеленення територій, прилеглих до навчальних корпусів та гуртожитків, оглядів – конкурсів з облаштування кімнат, кабінетів, рейди з благоустрою території;
- оволодіння знаннями з охорони життя та безпеки життєдіяльності, санітарні рейди.

7) Фізичне виховання та утвердження здорового способу життя - це розвиток і зміцнення здоров'я студентів, їх фізичних задатків та здібностей, утвердження активного, здорового способу життя, вироблення вмінь самостійно використовувати форми і методи фізичної культури в процесі власної життєдіяльності.

Конкретні цілі:

- ✓ виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;
- ✓ формування знань і навичок фізичної культури в житті людини;
- ✓ забезпечення повноцінного фізичного розвитку студентів;
- ✓ фізичне, духовне та психічне загартування;
- ✓ формування потреби у безпечній поведінці, протидія та запобігання негативним

- звичкам, профілактика захворювань;
- ✓ створення умов для активного відпочинку студентів.

Форми і методи реалізації:

- пропаганда здорового способу життя і конкретна діяльність, спрямована на фізичне вдосконалення та фізичне загартування молоді;
- організація роботи Спортивного клубу КНЕУ;
- організація і проведення щорічної університетської студентської спартакіади з різних видів спорту;
- організація та проведення щорічних загальноуніверситетських турнірів з більярду, боулінгу, настільного тенісу та інших на «Кубок профкому»;
- роз'яснення шкідливості вживання алкогольних напоїв і наркотичних речовин, тютюнових виробів та необхідності профілактичних заходів щодо попередження різноманітних захворювань під час проведення щорічних заходів соціально – психологічної служби;
- участь у університетських, місцевих та всеукраїнських масових спортивних акціях, іграх, змаганнях та відзначення свят спортивного характеру, заходи на щорічне вшанування кращих спортсменів університету;
- залучення студентів до роботи спортивних секцій за інтересами, організація спортивних змагань, показових виступів, туристична діяльність, зустрічі з відомими спортсменами;
- створення умов для активного відпочинку студентів;
- залучення студентів до вивчення національних єдиноборств;
- пропагування культу здорової особи на прикладах життя вітчизняних спортсменів, видатних діячів держави.
- організація та проведення щорічної університетської спартакіади КНЕУ імені Вадима Гетьмана серед професорського-викладацького складу;
- організація і проведення показових майстер-класів по сучасним фітнес напрямкам на базі ФСК «Економіст»;
- залучення до фізкультурно-оздоровчих занять учасників АТО і їх родин.

МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІ КОНЦЕПЦІЇ

У КНЕУ створена система виховної роботи, що дає можливість охоплювати виховним впливом всіх студентів — від першого курсу до останнього, здійснювати виховний процес як у навчальний, так і в позанавчальний час. Виховання студентів забезпечується через діяльність всіх структурних підрозділів університету — від студентської академічної групи до ректорату.

- Фінансові механізми :**
- за рахунок коштів спеціального фонду університету;
  - за рахунок наявних фінансових ресурсів профкому викладачів і співробітників та студентського профкому;

- фондів допомоги з боку спонсорів та меценатів, освітянських організацій регіонально-національного, європейського та світового рівня;
- кошти, зароблені під час студентських акцій, ярмарків, виставок – продажів;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

Інформаційні механізми :

- офіційний сайт університету та робота в соціальних мережах;
- робота Центру суспільних зв'язків;
- розвиток газети університету «Економіст»;
- розміщення матеріалів на інформаційному моніторі в центральному та інших корпусах ;
- співпраця із засобами масової інформації;
- налагодження інформаційних зв'язків з іншими закладами вищої освіти Києва, України, закордонними ВНЗ;
- активна співпраця з державними службами з питань залучення студентів до участі в районних, міських, всеукраїнських та міжнародних молодіжних заходах.

Організаційно-методичні :

- проведення соціально-психологічного моніторингу життя студентів;
- робота соціально – психологічної служби університету;
- проведення з виховним активом тематичних дискусій, рольових ігор, тренінгів з виховання лідерських якостей;
- регулярні зібрання Клубу кураторів;
- проведення регулярних зустрічей з лідерами студентського самоврядування та громадських організацій.

Кадрові :

- **посадові особи:**
  - ректорат;
  - Вчена рада університету;
  - проректор з науково – педагогічної роботи, що відповідає за виховну роботу;
  - директор Центру виховної роботи та соціальної адаптації студентів;
  - заступники деканів факультетів, навчально-наукових інститутів з виховної роботи;
  - куратори академічних груп.
- **структурні підрозділи:**
  - деканати та кафедри;
  - Інститут історії українського суспільства;
  - Центр виховної роботи та соціальної адаптації студентів;

- Центр суспільних зв'язків;
- Центр «Перспектива»;
- Центр культури та мистецтв;
- Спортивний клуб університету;
- Бібліотека університету;
- Музей історії КНЕУ;
- Музей учасників АТО.
- **студентське самоврядування і громадські організації:**
  - Студентська академічна рада;
  - Наукове студентське товариство;
  - Профком студентів та аспірантів;
  - студентські ради гуртожитків;
  - етнографічно-туристичний клуб «Скіфи»;
  - Агенція соціальних проєктів, Енактус КНЕУ;
  - Юридична клініка «Соціальна справедливість».

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Серед очікуваних результатів виховної роботи в університеті є прагнення ректорату, Вченої ради університету, всіх структур гуманітарної освіти та виховання перетворити університет в школу саморозвитку, самоуправління, самодисципліни, відповідальності, співробітництва й творчості наставників і студентів, формування високої професійної культури майбутнього фахівця, враховуючи традиції та цінності університету, які створені та розвиваються протягом його більш ніж столітньої історії.